

فەلسەفەى پینجەمى وێژەلیی داوایهك له وهزارەتی پهروهردە

بەشى دووهم و كۆتایی

رەنج محمد

بێجگە لە تالیس چەندەها فەیلەسوفی تریشمان هەبە دواى ئەو کە بێر و پای خۆیان لەسەر ئەم شتانه دەربڕیوه وەک (ئەنیسکە مەندەر ، ئەنیسکەمانس ، هیراکلیس) لە دواى ئەمەش باسی وەرچەرخان فەلسەفە ئەکات لە ئاسمانەوه بۆ سەر زەوی کە دەلێت لەسەر دەستی سۆفستاییهکان و سوکرات بە ئاکام گەیشت لەسەر دەستی فەیلەسوفە ئیسلامیهکان و فەیلەسوفە نوێ و هاوچەرخیهکاندا باسەکانی سەبارەت بە گەردوون و مرۆف و کۆمەلگا و سیاسەت و هونەر گەیشتە رادەى کاملاً بون . لێرهدا واق و پیرامۆم لەوێ ئەم هەموو قسە ئەکات و وائەزانى ئەم کتێبە هیچ لەو شتانه ورد نایبێتەوه بەلکو لە لاپەرەکانی کۆتاییدا دینێهە سەر ئەم باسانە کە بە هیچ جۆرێ هیچ مامۆستایەک ئەو هەموو بە خۆیندکار ناخویننیت ، لەبەر قورسى و بى مانای بابەتەکان ، تەنانەت هەر کورت ترین باسی

سۆفستای نەکردووه کە لێرهدا بە کورتترین شێوه باسی ئەکەین و دەتوانین بڵێین (سۆفیسەکان) بە زاراوهى یۆنانى لە (سۆفیسە) و هاتوووە کە واتای (شارەزا یا پسیۆر یا پیاوی دانا) ئەگەیهنیت . گرێکەکان لە سەرەتادا ئەم زاراوهیان بەکار هێناوه بۆپیاوانێک کە فێربوون و تیگەیشتون وە کۆحوت پیاوه داناکەى یۆنان لە سەدهى پینجەمى پيش زایندهنم زاراوهیه بۆ ئەم مامۆستا گەرۆ کانه بەکاردههینرا کە لە بەرامبەری کرێیه کدا لەچەندان لقی بالای زانیدا دەرسیان دوتەوه زیاتر به شیوهیهکی سەرههخۆکاریان دەکردنەک وەک قوتابخانەیهک یا گرۆپێک سۆفستای یەکان هاوکات لەگەڵ سوکرات و ئەفلاتون و ئەرسنۆدا شوۆرتیان پەیداکردووه و دژایەتی یەکی فەلسەفی و مەلەنیهکی سەخت لەنێوانی ئەم سیانە و سۆفستای یەکاندا هەبووه لە نوسینهکانی هەرسێکیاندا بەتەواوەتی رەنگی

داوهتەوه . دیاریترینی سۆفستای یەکان پرتۆتوگراسی و گۆرگیاس و هېپاسی ئەلیزی هەروەها پرتۆدیوکۆسی کایۆسی بون . سۆفستای یەکان برۆیان وایه (ئادەمیزاد پێوهری هەمووشتیگە) سۆفستایەکان پێیان وایه چاکە لە کەسیکەوه بۆ کەسیکی تر جیاوازه لە چاخیکەوه بۆ چاخیکی تر لە کۆمەلگایهکەوه بۆ کۆمەلگایهکی تر جیاوازه بەلام سوکرات برۆیای زۆر جیاوازه لەگەڵ سۆفستاییهکاندا . سوکرات پێی وایه چاکە زانینه و خرابهش نەزانینه هەروەها چاکە ئەخلاقى به برۆی ئەو وینەیهکە لە معریفه وه هەرکەسێک خرابه بکات دەگەرێتەوه بۆ نەزانینهکەى بۆیه ئەگەر ئەخلاقى سۆفستایى پێژەیی بیت ئەوا ئەخلاقى سوکرات بابەتی و رەهایه لەبەرئەوهى پشت نابهستى به خودى کەسێک لە کەسەکان وه به گۆرپینی بارودۆخ و حالەتەکانیش نایگۆرپیت ، لەبەرئەوه سوکرات

پێی وایه ئەوهى کە دەبگۆرێ هەر دەبیت ساختەبۆ بەلام راستی به تێپههپوونی چاخەکان به جیگري و چهسپيو دەمینیتەوه ئەبە بى هوهى هیچ گۆرانیکی تیدا پووبدات هەر لەبەرئەوه سوکرات به دامەزێنەری فەلسەفەى ئاکار ناودهبریت . ئیمه لێرهدا هەول ئەدەین واز لە رەخنە گرتن لەم مەنەهجه بى کەلکە بێنین هەرچەنده زۆر شتیش ماوه قسەى لەسەر بکەین ئەو فەیلەسوفانەى لەم کتێبە به ناتەواوی باسی ئەکات وەک (ئەفلاتون ، ئەرسنۆ ، هند) بەلام ئەوهى گرنگه لێرهدا ئەوهیه داوایکەین ئەم مەنەهجه بگۆرپیت کە لابریت لە سەرەتاوه میژووی فەلسەفەمان بۆ ساغ بکاتەوه کە باسمان کردووه لە کۆپوه دەست پێدەکات ، دواتر گرنگیهکی زۆر بدات بە فەلسەفەى یۆنانى و بابەتەکانى لە ئاستى تیگەیشتنى خویندکاردا بیت بۆئەوهى به ئیمه دەلێن خویندکار به راستى کارمان خویندن بیت توانای گفتموگۆ و قسە کرمان هەبیت لەسەر بابەتە فەلسەفیهیهکان بۆئەوهى هەنگاوێک لە معریفهدا بچینه پيش و بوونمان هەبیت .

ئۆفیسى سلیمانی

* بەشى روناکبیری و راگەباند بە هاوکاری گروپی هاوڕێیانی کتێب زنجیرهیهک کۆپى سازکردوه لهوانه (کۆچى لاوان له دوو وێستگەدا) بۆ به رێژ کاک کمال رەئوف ، (گۆرەزێک به نێو جیهانیکی نا دیاردا) بۆ خاتوو (پەری حمە میرزا) کەتیاپیدا تیشک خرایه سەر ئەو هیزهى کە لە دەوری جهستەى هەموو مرۆف و بونەوه ریکدا هیه کە پێی دەگوتریت (هاله) واتە خەرمانه(هونەری مامەلە کردن) بۆخاتوو (ژینۆ فاتح) (هه ولێک بۆ گەشەى لاوان) بۆ خاتوو(شیلان عمر قادر) شایانى باسه کە لەسەرجهم کۆپهکاندا ژمارهیهکی بهرچاو له لاوانى کوپو کچ ئامادهبوون .

* له درێژى پرۆژهى ئێواره نمایشکردنى فیلمدا چەند فیلمێکی دۆبلاژکراوی کوردی بۆ ژمارهیهک له خیزانی شاری سلیمانی له باخچهی ئۆفیس نمایشکراون لهوانه (تەختە پەش) و نمایشکردنى فیلمی (تەرەزان) بۆ منالان و نمایشکردنى فیلمی (جەنگی جیهانهکان) بۆ ژمارهیهکی بهرچاو له لاوان، شایانی باسه ئەم پرۆژهیه پرۆژهیهکی هەفتانهی ئۆفیسى سلیمانییه و به هاوکاری ستۆدیۆی سەنتەر ئەنجامدهدریت،

* کردنهوهى دوو کۆرسى فێربوونى زمانى ئینگلیزى و فارسى بۆ قوناعى ناوهند

* کردنهوهى دوو کۆرسى فێر بوونى زمانى کوردی بۆ ئەو هاوڵاتیانەى کە له ناوهراست و باشورى عێراقهوه کۆچیان کردووه

* کردنهوهى سێ کۆرسى کۆمپيوتهر بۆ بەرنامەکانی (وۆرد ، ئیکسل ، فۆتۆشۆپ)

* به رێوهبهرى سەنتەر پيشوازی کرد له وهفدیکی ریکخراوی توانا سازى کوردستان که وهفدهکە بریتیبوون له به رێژ کاک جهزا و کاک شوان هەلسۆرپینەرانى ریکخراو له سلیمانی و به رێژ خاتوو ئامینه گۆیانی سەرپههشتیاری کارهکانی ریکخراوی کۆمەلەى هیوا له عێراق .

* به مەبەستى دەستبەکاربوونی وهک به رێوهبهرى ناحیهی بازیان وهفدی سەنتەر

ئۆفیسى بازیان

سەردانى به رێژ (ئەحمەد عەلى) یان کرد .

* گروپی (کتێب و دەروازیهک بۆ رۆشنییری) هەستاوه به شرۆفە کردن بۆ کتیبی (کەسایەتی داھینەر) لە لایەن (کاوو عەبدولپههمان) وه ئامادهکراوه .

* کۆبوونهوهى ئاسایی گروپی (چروکان) که گروپێکی تاییهته به مێردمنداڵان .

* گروپی وێستگەکان کۆبوونهوهیهکی تاییهتی سەبارەت به پلانى داهاووی کاریان ئەنجامداوه که تیاپدا بیروپا لەسەر پلانهکە به گەرمی ئالۆگۆرکراوه .

* سەرەرای کۆرسە گشتیهیهکانی ئۆفیس خولگی دروومانی تاییهت بۆ ژمارهیهک له کچان و ژنانی ناوچهکە کراوتهوه .

* کۆرسى سێیهى پرۆژهى لاوانى دواپۆژ به بەشداری نزیکی ۵۰ مندال کراوتهوه که چەندین وانەى وهک (ئینگلیزی و کۆمپيوتهرو پەروەردەى مەدەنى و وینەکیشانی لهخۆگرتووه .

ئۆفیسى دەر بەندیخان

له سائیادی رۆژی جیهانی لاواندا گشتوگۆیهکی کراوه بۆ گەنجانی هاندهران سازدەکات

* له باخچهی وێستگەى کارهباى دەر بهندیخان که ئەپوانیتە سەر پووباری سیروان ، به مەبەستى زیندوو پارگرتنى (رۆژی جیهانی لاوان) ئۆفیسى دەر بهندیخان هەستا به سازدانی سیمیناریک لەسەر دیاردەى (کۆچى لاوان بهرو هەندەران) بۆ کۆمەلێک لهو لاوانەى که له هەندەران گەراونهتەوه . له سیمینارهکەدا که کۆمەلێک گەنج و میوان ئامادهى بوون دیاردەى کۆچ و هۆکارهکان و دەر هاویشته و کاریگهريهکانى لەسەر کۆمەلگا تاوتووی کرا . شایانی باسه خاتوو (ئیدج مۆنفۆ) که نوێنەری ریکخراویکی جیهانی یه بۆ داکوکی کردن له پەنا بهران به سەردان هاتبووه کوردستان و ئامادهى سیمینارهکەبوو ، جگە له وهش بیروپا و سەرنجى خۆى لەسەر دیارهدهکە بۆ ئامادهبووان پوونکردووه ،

* له سائۆرۆژی خۆپیشاندانهکانى جهماوهرى شارى دەر بهندیخاندا ئۆفیسى دەر بهندیخان به هاوبهشسى لهگەڵ پەیمانگای کوردی بۆ هەلبژاردن هەستا به نمایش کردنى فیلمێکی دۆکیومینتی لەسەر (هزرى نا توند و تیزى) له هۆلی رۆشنییری دەر بهندیخان که گوزارشتى له پیکهوه ژيان و خۆشهويستى دهکرد ، شایانى باسه نزیکیه (۸۰) کەس له لاوان ئامادهبوون ،

* به مەبەستى برەودان به پەيوهنديهکان وهفدیکی سەنتەر سەردانى ئۆفیسى گشتى و نوێنەرى (N.P.A) یان کرد .

* کردنهوهى خولى بههیزکردن بۆ هەردوو وانەى (بێرکاری و ئینگلیزى) بۆ ئەو لاوانەى که تاقیکردنهوهى دەرەکی ئەنجام داوه و له خولى یهکەمدا دەر نهچوون . که جیگەى سوود و پەرزامەندى بهشداران بوو .